

## SVETOVNI DAN KRVODAJALCEV 2019

### Varna kri za vse. 14. junij

Svetovni dan krvodajalcev bomo tudi letos po vsem svetu obeležili 14. junija. Namen tega posebnega dne je, da se zahvalimo prostovoljnim, neplačanim krvodajalcem za darovano kri, ki rešuje življenja. Na ta dan ljudi tudi ozaveščamo o potrebi po rednem darovanju krvi, ki posameznikom in skupnostim zagotavlja cenovno ugoden in pravočasen dostop do zalog varne, kakovostne krvi in krvnih pripravkov, kar je sestavni del splošnega zdravstvenega zavarovanja in ključni element učinkovitega zdravstvenega sistema.

Transfuzija krvi in krvnih pripravkov vsako leto reši milijone življenj. Kri in krvni pripravki so bistveni sestavni del ustreznega zdravljenja žensk ob krvavitvah, povezanih z nosečnostjo in porodom; otrok s hudo anemijo zaradi malarije in podhranjenosti; bolnikov z boleznimi krvi in kostnega mozga, dednimi motnjami hemoglobina in imunskimi pomanjkljivostmi; žrtev travm, izrednih razmer in nesreč; pa tudi bolnikov, zdravljenih z naprednimi zdravstvenimi postopki. Čeprav je potreba po krvi in krvnih pripravkih univerzalna, obstajajo znatne razlike v ravni dostopa do varne krvi in krvnih pripravkov med državami, pa tudi znotraj njih. V mnogih državah se ustanove za preskrbo s krvjo soočajo z dodatnim izzivom, kako zagotoviti zadostne količine krvi in krvnih pripravkov, ki so hkrati tudi kakovostni in varni.

Maja 2005 so na 58. zasedanju Generalne skupščine Svetovne zdravstvene organizacije ministri za zdravje z vsega sveta soglasno izrazili zavezanost in podporo prostovoljnemu darovanju krvi. Z resolucijo WHA58.13 so za Svetovni dan krvodajalcev določili 14. junij. Resolucija nadalje poziva države članice, naj uresničijo in podprejo dobro organizirane, nacionalno koordinirane in trajnostne programe za oskrbo s krvjo z ustreznim regulativnim nadzorom. Vlade naj zagotovijo ustrezno financiranje za visokokakovostne storitve darovanja krvi in za širjenje obsega teh storitev, tako da bo dovolj varne krvi za potrebe vseh bolnikov. Leta 2009 so strokovnjaki s področja transfuzijske medicine, oblikovalci politik in predstavniki nevladnih organizacij iz 40 držav oblikovali Melbournsko deklaracijo, ki je vsem državam postavila za cilj, naj do leta 2020 vso zalogo krvi pridobijo s pomočjo prostovoljnih neplačanih darovalcev.

### Poudarek letošnje kampanje

Tema letošnje kampanje je krvodajalstvo in univerzalen dostop do varne transfuzije krvi kot sestavni del splošnega zdravstvenega zavarovanja. Oblikovali smo slogan »**Varna kri za vse**«, ki naj spodbuja zavest o univerzalni potrebi po varni krvi in njenem pomenu za zagotavljanje zdravstvenega varstva ter o ključni vlogi, ki jo ima prostovoljno krvodajalstvo za splošno zdravstveno zavarovanje. Ta tema želi spodbuditi ljudi po vsem svetu, naj v večjem številu postanejo krvodajalci in redno darujejo kri – gre za dejanja, ključna za izgradnjo trdnih temeljev za trajne nacionalne zaloge krvi, ki je bo dovolj za vse, ki bodo potrebovali transfuzijo.

Ta dan in ta tema sta tudi poziv vsem vladam, nacionalnim zdravstvenim oblastem in nacionalnim ustanovam za preskrbo s krvjo, da zagotovijo ustrezna sredstva in vzpostavijo sisteme in infrastrukturo za več krvi s pomočjo prostovoljnih, rednih, neplačanih krvodajalcev; da zagotovijo kakovostno skrb za krvodajalce; da spodbujajo in izvajajo ustrezno klinično uporabo krvi ter da vzpostavijo sisteme za spremljanje in nadzor v celotni verigi transfuzije krvi.

Cilji letošnje kampanje so:

- izpostaviti posameznike, ki darujejo kri, se jim zahvaliti ter spodbuditi tiste, ki še niso darovali krvi, naj postanejo krvodajalci;
- poudariti potrebo po zavzetem darovanju krvi preko celega leta, vzdrževati ustrezne zaloge in doseči splošni in pravočasni dostop do varne transfuzije krvi;
- osredotočiti se na zdravje krvodajalcev in kakovost skrbi zanje kot kritična dejavnika pri vzpostavljanju predanosti krvodajalcev in njihovi pripravljenosti za redno darovanje krvi;
- prikazati nujnost univerzalnega dostopa do varne transfuzije krvi in zagovarjati njegovo vlogo pri zagotavljanju učinkovitega zdravstvenega varstva in splošnega zdravstvenega zavarovanja;
- aktivirati podporo vlad in razvojnih partnerjev na nacionalni, regionalni in globalni ravni, da investirajo, krepijo in vzdržujejo nacionalne programe za kri.

### **Gostitelj dogodkov svetovnega dneva krvodajalcev 2019**

Država gostiteljica svetovnega dneva krvodajalcev 2019 je Ruanda. Svetovni dogodek bo potekal 14. junija 2019 v Kigaliju v Ruandi.